



1. Aanwezigen

Zie aparte aanwezigheidslijst

2. Agenda

1. *Goedkeuring van de notulen van de vorige vergadering*
2. *Europese actualiteit*
3. *Jaarlijkse analyse van de evolutie van de sociale toestand in België op basis van een reeks Europese sociale indicatoren*
4. *Verslag Belspo – Mehobel*
5. *Rondvraag*

3. Verslag van de vergadering

3.1 Verslag van de vorige vergadering

Geen opmerkingen. De notulen worden goedgekeurd.

3.2 Europese actualiteit

Dit agendapunt wordt toegelicht door Rudi Van Dam van de FOD Sociale Zekerheid (zie powerpointpresentatie).

Op Europees niveau heeft het politieke werk dat wordt uitgevoerd hoofdzakelijk betrekking op de “Europese pijler van sociale rechten”. Er worden talrijke inspanningen gedaan. De Commissie tracht deze pijler in te voeren via het Europees Semester. Na de afloop van het semester worden aanbevelingen gedaan aan elke Lidstaat.

Er worden eveneens initiatieven gelanceerd, meer bepaald aanbevelingen die toegang geven tot sociale bescherming voor zelfstandigen, nieuwe vormen van werk en de deeleconomie.

Deze bevordering van de toegang en van het niveau van de bescherming is een belangrijk signaal vanwege de politiek. Het onderhandelingsproces was lang en ingewikkeld, omdat bepaalde landen van de Europese Unie er zich niet wilden bij aansluiten. Het gaat ook om een nuttig instrument, maar er is geen spectaculaire invoering. Er zal een gemeenschappelijke verklaring worden gegeven.

Het tweede initiatief van richtlijn heeft betrekking op het evenwicht tussen werk en privéleven (Work life balance). De procedure schiet goed op. Ze bevindt zich in een fase van dialoog. De einddatum is nog niet vastgelegd.

Vorige week werd het “herfstpakket” van de Europese Unie gelanceerd. Er werden prioriteiten vastgelegd en alles werd meegedeeld aan de Lidstaten.

Het “herfstpakket” bestaat uit verschillende delen.

- 1) Een richtlijn voor de Eurozone waaronder een paragraaf over opleiding en onderwijs en een gedeelte over sociale bescherming.

- 2) Een gemeenschappelijk verslag over tewerkstelling met daarin de situatie van de werkgelegenheid en van het sociale.
- 3) De studie van de jaarlijkse groei vanuit economisch standpunt.

De prioriteiten van de Europese Commissie voor de komende jaren.

- 1) Kwaliteitsvolle investeringen in de economie.
- 2) Hervorming van de groei van de productiviteit en de veiligheid van de instellingen zodat:
 - insluiting deel uitmaakt van de belangen van de burgers
 - de toename van de lonen zorgt voor een daling van de ongelijkheid en zo leidt tot een toenadering van het levensniveau tussen de verschillende Lidstaten
 - de lidstaten de armoede bestrijden en fiscale en sociale systemen invoeren die efficiënt en inclusief zijn
 - de lidstaten universele toegang geven tot de diensten.

De sociale accenten worden benadrukt. Het gaat om een belangrijke en positieve evolutie. De Europese legislatuur is bijna voltooid. We moeten kijken wat er in de volgende legislatuur zal gebeuren.

Aanpassing overeengekomen op 1/3/2019

Samenvattende elementen uit online beschikbare documenten (keys messages):

“(…)De kernboodschappen van het monitoringverslag van dit jaar komen grotendeels overeen met die van de verslagen van voorgaande jaren. Sommige tendensen op het gebied van de sociale situatie en de sociale bescherming zijn in de meest recente cijfers echter duidelijker op de voorgrond getreden en verdienen daarom bijzondere aandacht. De resultaten van de monitoring zijn samengevat [in 8 punten, die ook de belangrijkste boodschappen van dit verslag zijn](#)”.

- De verbeterde economische situatie heeft tot nu toe geleid tot een gedeeltelijke en gematigde verbetering van de sociale indicatoren
- De indicator voor armoede en sociale uitsluiting evolueert niet in de richting van de Europa2020 doelstelling
- Bij de bevolking op actieve leeftijd leidt het verder toenemende armoederisico van laaggeschoolden tot een groeiende kloof tussen hoog- en laaggeschoolden
- Armoede bij de werkende bevolking is laag, maar de inclusiviteit van de arbeidsmarkt blijft een belangrijke uitdaging
- De toereikendheid van de sociale uitkeringen voor de bevolking in de werkende leeftijd staat steeds meer onder druk
- De toereikendheid van de pensioenen is toegenomen, maar er blijven (toekomstige) uitdagingen
- Wat de gezondheidszorg betreft, wordt de stijgende trend in de onvervulde behoefte aan medische verzorging bij de laagste-inkomensgroep volgens de laatste cijfers gestopt. De onvervulde behoefte in de laagste-inkomensgroep blijft echter hoog in vergelijking met andere EU-landen
- Er blijven belangrijke regionale verschillen bestaan

Vragen-antwoorden en opmerkingen geformuleerd na de presentatie

- Vraag: Het is zeer positief om de vooruitgang te horen die werd geboekt door de Europese Commissie. Er valt echter een breuk op te merken in Europa en dat toont de kwetsbaarheid aan. Er zijn ook veel remmende factoren. Is het mogelijk om andere tools te overwegen? Hoe kan de Europese Commissie reageren?

- Antwoord: via de pijler van sociale rechten kan het beleid worden versterkt van de lidstaten, maar dat blijft een politiek proces. Het zal dus zeer belangrijk zijn om te kijken wat het beleid van de volgende legislatuur zal zijn.
- Mevrouw Cocozza: Het is van belang dat de Europese pijler overal gebruikt wordt. Er bestaat een boekje dat een antwoord geeft op alle vragen. Dankzij het platform kunnen we bespreken wat we kunnen doen. Maar de keuze zal zeer belangrijk zijn op het ogenblik van de verkiezingen.

3.3 Jaarlijkse analyse van de evolutie van de sociale toestand en van de sociale bescherming in België op basis van een reeks Europese sociale indicatoren

Dit agendapunt wordt toegelicht door Rudi Van Dam en Sébastien Bastaits van de FOD Sociale Zekerheid (zie powerpointpresentatie)

De presentatie is beschikbaar op de internetsite van de POD Maatschappelijke Integratie: [jaarlijkse analyse](#)

Er wordt jaarlijks een analyse uitgevoerd, vooral op Belgisch niveau. Het gaat om een onafhankelijk rapport over de sociale situatie in het kader van “Europa 2020”. De verslag wordt eind september, begin oktober gepubliceerd. Het volledige rapport in het EN, met samenvatting in het FR en NL op het einde kan via de link:

https://socialsecurity.belgium.be/sites/default/files/analysis-social-situation-and-protection-belgium-2018-en_2.pdf

De analyse had onder meer betrekking op monetaire armoede, de lage werkintensiteit en op de ernstige materiële deprivatie. De gegevens blijven min of meer stabiel. De doelstelling wordt uitgedrukt in aantal personen. De Belgische bevolking stijgt. Het aantal personen dat in armoede leeft, daalt niet. Dankzij deze grafieken kunnen we idee krijgen waar het probleem zich bevindt.

Het mediaan inkomen bedraagt 1 139 € voor een alleenstaand huishouden.

We kunnen vaststellen dat België minder goed presteert dan de andere buurlanden, wanneer we vergelijken met de gegevens op Europees niveau.

Een andere vaststelling is dat we het risico op een stijging van armoede in verband brengen met personen die laaggeschoold zijn.

De sociale uitkeringen spelen een belangrijke rol in de armoedebestrijding.

Opmerkingen en vragen-antwoorden geformuleerd na de presentatie

- Alexandre: Het gaat enkel om een zeer verhelderende studie over de armoedetoestand in België. Het is dus zeer belangrijk om hier nuttige lessen uit te trekken om voor te bereiden wat na 2020 komt.
- Jean Peeters: Bravo voor dit onderzoek. Dit is een wetenschappelijke manier om aan te tonen wat dagelijks op het terrein wordt vastgesteld. Er blijven echter nog talrijke vragen over. Welk budget wordt er besteed aan armoedebestrijding? De minister die bevoegd is voor armoedebestrijding wordt niet goed beoordeeld. Wanneer je naar het OCMW gaat en de maatschappelijk werker ontmoeten, moet je talrijke vragen beantwoorden, anders is er geen tussenkomst. Wat zouden we kunnen doen om dit te doen dalen?
- Antwoord van Alexandre: Je hebt gelijk wat de reactie van ontevredenheid betreft. Maar, je mag niet louter de negatieve kant van de zaken bekijken. Er is ook vooruitgang, zoals bijvoorbeeld de stijging van het bedrag van de pensioenen. Dit versterkt ons ook om argumenten te vinden om de negatieve punten te verbeteren.
- Waals netwerk: Dank voor deze presentatie. De stabiliteit van de cijfers is verontrustend. Er is een verschil tussen de groepen. Het beleid dat door de huidige legislatuur wordt gevoerd, heeft

een negatieve invloed op de bevolking. De cijfers over het inkomen zijn verontrustend, maar niet die van de levensduur. In feit neemt de armoede toe. Het is dus zeer belangrijk om de politici te interpellieren over de werking van de sociale zekerheid. Enkele vragen hieromtrent 1) Werd de prijs van de geneesmiddelen opgenomen in de grafiek in verband met de gezondheidszorg? 2) werd in de grafiek in verband met huisvesting rekening gehouden met de bevolking die er woont (en niet enkel met de prijs van de woning)? 3) Heeft men een extrapolatie gedaan wanneer de indexsprong niet had plaatsgevonden?

- Antwoorden: 1) er werd geen rekening gehouden met de prijs van de geneesmiddelen. Het zou inderdaad zeer interessant zijn om er de impact van te bestuderen. 2) In het rapport is er een grafiek met het aandeel van de prijs van de woning in vergelijking met het inkomen. 3) Het is mogelijk om de impact van de indexsprong toe te voegen, maar we hebben dat niet gedaan.
- Rudi Van Dam: de bedoeling van zo een rapport is meer de aandacht te vestigen op armoedebestrijding in de strategie EU 2020. We kunnen vaststellen dat armoede in andere landen eveneens toeneemt. Het is dus nuttig om vergelijkingen te maken. De ontgoocheling op het terrein is te begrijpen. We mogen dus evenmin zeggen dat het beleid van de huidige regering de oorzaak is van de armoedetoestand. Het gaat om een tendens op langere termijn.
- Jean Peeters: De verenigingen moeten zich ook mobiliseren om de zaken te laten vooruitgaan.
- Alexandre: Dit platform is een plaats waar we ideeën kunnen uitwisselen, maar we voeren geen actie. Het is onze rol om de signalen op te vangen en door te sturen. Wij bereiken het einde van het programma EU 2020. We moeten België voorbereiden op de volgende legislatuur. We kunnen eveneens vaststellen dat de cijfers in verband met het lage opleidingsniveau ons ook niet onberoerd kunnen laten; we moeten dus investeren in opleiding. Andere onderwerpen die worden aangehaald, hebben meer bepaald betrekking op de niet-Europeanen, eenoudergezinnen, personen met een zeer laag inkomen (voor wie het vaak moeilijk is om het hoofd te bieden aan de uitgaven in verband met de gezondheidszorg). De positieve aspecten van deze studie kunnen ons ook rijker maken. Er zou een werkgroep kunnen worden opgericht om voor te bereiden wat er na EU 2020 moet gebeuren.

3.4 Studie Belspo – Mehobel

Dit thema wordt voorgesteld door professor Koen Herman van de KU Leuven.

De presentatie is beschikbaar op de internetsite van de POD Maatschappelijke Integratie - [Mehobel](#)

Opmerkingen en vragen-antwoorden geformuleerd na de presentatie

- Alexandre: Het is indrukwekkend om in 20 minuten een studie voor te stellen die 2 jaar geduurd heeft.
- Philippe van het gemeenschappelijk daklozenfront: Dit verslag is zeer belangrijk. Dit werd voorheen nog nooit uitgevoerd in België. Dit verslag zal zeer belangrijk zijn voor alle beleidsniveaus en voor de burgers. Hoe zal deze informatie verspreid worden?
- Antwoord: De studie die werd uitgevoerd dankzij Belspo werd beëindigd in mei 2018.
- Caritas: Er mogen besprekingen gestart worden met de VVSG. Er zijn 2 studiedagen op 14 maart 2019. Het is de bedoeling om ervoor te zorgen dat de lokale instanties het rapport dat werd opgesteld aanvaarden. Een artikel in het tijdschrift dat binnenkort zal worden uitgegeven door de VVSG heeft het over dakloosheid in de stad.
- Alexandre: Het gaat hier om een initiatief van een gewest. Elk gewest heeft haar eigen methode. Er moet ook gepeild worden om een gemeenschappelijk initiatief in te voeren. Elke maand is er een overlegvergadering die georganiseerd wordt door de POD tussen de federaties van OCMW's. Tijdens deze ontmoetingen zouden wij een gemeenschappelijke manier van werken kunnen ontwikkelen. We zouden ook kunnen voorzien in 2 aparte codes in *NovaPrima* om de daklozen van de anderen te kunnen onderscheiden. De studiedienst van de POD zou een *quick win* kunnen doen en met de dienst van het Rijksregister bekijken wat

- ze kunnen doen om de statistieken te ontvangen. Koen zal ook aanwezig kunnen zijn bij de volgende vergadering van de 3 koepels.
- De installatiepremie voor daklozen is niet altijd een goede referentie, want bepaalde OCMW's weigeren om tussen te komen.
 - Veerle: Om de gegevens te verzamelen, zou het nuttig zijn om coördinerend te werken met de verenigingen op het terrein. Er zal binnenkort een memorandum gepubliceerd worden.
 - Het is voor de daklozen niet altijd eenvoudig om het statuut van alleenstaande te verkrijgen wanneer zij worden opgevangen bij een vriend of bij familie.
 - Rudi: In het Europees semester geven de richtlijnen voor tewerkstelling de te volgen weg weer (nr. 8 - werk en huisvesting)
 - Jean Peeters: Is het mogelijk om FEANTSA te beïnvloeden om een light definitie van dakloosheid te publiceren en te verspreiden? Personen met een "dak" boven hun hoofd (kraakpand, verblijven bij een vriend, ...) ondervinden moeilijkheden bij de OCMW's. De vergaderingen met de OCMW's zouden de gelegenheid zijn om deze definitie te bespreken.
 - *ETHOS light* werd reeds gebruikt door het Europees observatorium; het werd gefinancierd door FEANTSA.
 - Er bestaat een interfederaal akkoord om de definitie ETHOS te gebruiken.
 - Koen werkt mee aan een project. Het Europese perspectief is om te voorzien in een definitie die gebruikt zal worden door alle leden van de Europese Unie. Bepaalde landen, zoals Montenegro, hebben geen definitie van dakloosheid.
 - Alexandre: Bedankt voor het uitgevoerde werk. Wat zal het vervolg zijn van deze studie? Er moet ook rekening gehouden worden met verschillende aspecten: 1) het belang van een definitie, 2) het Europese perspectief (neergelegde peer review: verrijking van de andere lidstaten), 3) de lokale overheden zijn onvermijdelijk (voorstelling van het werk en voorstel om een werkgroep op te richten om te komen tot een concreet voorstel), 4) dit thema zou het forum kunnen voeden dat wordt georganiseerd door de VVSG, 5) zou ook kunnen worden voorgesteld op het niveau van de regering.
 - Caritas: Aan Vlaamse kant worden initiatieven genomen. Koen is een belangrijke tussenpersoon. De missie van de dienst Steunpunt armoedebestrijding is geïntegreerd.
 - Mevrouw Cocozza: volgende donderdag zal er een vergadering plaatsvinden van het Europees sociaal platform. FEANTSA zal hieraan deelnemen. We zouden van de gelegenheid gebruik kunnen maken om vragen te stellen.
 - Philippe van het gemeenschappelijk daklozenfront: Het woord "dakloze" moet verdwijnen uit de tekst ETHOS.
 - Alexandre dankt alle sprekers. Het was nogmaals zeer rijk aan constructieve debatten.

3.5. Rondvraag

- De volgende vergadering vindt plaats op vrijdag 1/03/2019 van 9.30 uur tot 12.30 uur.